

Aerichalcus (Aerichalkus, Měděný, Praesticenus) z Přeštic, Šebestián

N: kol. 1515, Přeštice; Z: 20. listopadu 1555, Praha.

Kde absolvoval partikulární studia, není známo. Od roku 1540 studoval ve Vitemberku (im. 24. 5.), kde v lednu 1544 získal titul mistra svobodných umění. V lednu 1545 podal žádost, aby byl přijat mezi profesory pražské utrakvistické univerzity. Po vykonání povinné disputace byl v březnu uveden do Karlovy koleje. Kromě výuky (čtení a výklad Lactantia, Quintiliana, Sedulia, Prudentia, Terentia, Johanna de Sacrobosco ad.) zastával na univerzitě i různé úřady: 1546/1547 probošta Karlovy koleje (Hrdina chybně uvádí již 1544/1545), 1547/1548, 1549/1550, 1550/1551, 1551/1552, 1554/1555 a část zimního semestru 1555/1556 dispenzátor lekcí, proděkana artistické fakulty (1548, vedl ji za odstoupivšího => Jana Šentygara z Chotěřiny), následně jejího děkana (1548/1549), direktora koleje Nationis (1549–1556), 1551–1553 rektora Karlova učení. Usiloval též o rozvoj humanismu na latinských školách (posílení řečtiny), stejně jako o pěstování antického divadla (Terentius). V 50. letech, kdy mohl s povolením univerzity rovněž v Karolinu soukromě vykládat církevní básníky, působil také jako asesor dolní konzistoře. Zemřel předčasně v Karlově koleji na mor 20. listopadu 1555. Odkázal jí stříbrný pohár a knihy, zároveň učinil i odkazy dalším kolegům. Po jeho smrti vznesl nároky na dědictví po něm i jeho strýc Beneš Kulata (bratr => Jana Kulaty), farář v Soběslavi. Místa posledního odpočinku se A., který po sobě zanechal řadu vyspělou latinou psaných děl, dostalo v Betlémské kapli.

NA, SM, sign. U 1/1/52, kart. 2439; MZA Brno, Cerroni I 5, fol. 9v; Cerroni I 99, fol. 64r–65v; NK ČR, Liber intimationum, fol. 50v–51r, 52r, 82r–84r, 88r, 96v, 97v–98r; A. Praesticenus, Argumenta in duas comoedias Terentii, Viennae ex officina typographica Ioannis Carbonis 1550 (http://digital.onb.ac.at/OnbViewer/viewer.faces?doc=ABO_%2BZ197283505); P. Lupacius, Rerum Boemiarum Ephemeris (záznam k 20. listopadu); S. Proxen, Ducum et regum Bohemiae series ... item epicedion in morte ... M. Sebastiani Aerichalci Professoris in Academia Pragensi, Wittebergae 1556 (NK ČR, sign. 22 G 326/2); B. Balbinus, Bohemia docta, s. 193n.; J. F. Hammerschmidt, Prodromus gloriae Pragenae, s. 131; Adelung 1, s. 272n.; A. Voigt, Acta litteraria 2, s. 52, 323; MHUP III, s. 143–149; MHUP I/1, s. 24; MHUP I/2, passim (dle rejstříku); M. K. Jätenstein, Nachrichten über Schriftsteller und Gelehrte, s. 30–36 + Ergänzungen und Berichtigungen zum ersten Heft meiner Nachrichten, 2. Heft, 6, 1819, s. 10n.; W. W. Tomek, Geschichte der Prager Universität, s. 199; Album academiae vitebergensis I, s. 180; J. Jireček (ed.), Paměti Viléma Slavaty, s. 237 (uvádí k r. 1558 zřejmě nesprávně zvolení A. za člena konzistoře); J. Köstlin, Die Baccalaurei und Magistri der Wittenberger Philosophischen Fakultät, s. 16; Z. Winter, Děje, s. 40, 57, 62; Týž, O životě, s. 34, 161, 360, 411, 438; Týž, Život a učení, s. 539, 640; J. Teige, Základy I/2, s. 830, 865; A. Truhlář, Příspěvky ke studiím humanistickým v Čechách, ČČM 81, 1907, s. 290–297; F. Menčík (ed.), Dopisy Matouše Kollína, s. 55, 62n., 66, 68, 71; J. Máchal, Z dějin akademického divadla v Praze, ČČM 89, 1915, s. 23n.; A. Novák, Příspěvky k dějinám českého humanismu, s. 223; F. Hrejsa, Dějiny křesťanství V, s. 28; J. Vlček, Dějiny české literatury, s. 329; K. Hrdina (ed.), Mistr Jan Campanus. Mecenáši, s. 21, 42; Týž, Seznam proboštů, s. 7; J. Hrabák a kol. (ed.), Dějiny české literatury, s. 327; J. Polišenský – J. Vobrátilová, M. Jana Kampana Kalendář dobrodiní, s. 79; DČD I, s. 102n., 111, 360; R. Říčan, Melanchthon und die böhmischen Länder, s. 241, 244; J. Hejnic, K charakteristice literární tvorby Šebestiána Aerichalka, ZJKF 6, 1964, s. 26–30; RHB I, s. s. 49nn.; L. Schletz, Die Magister, s. 105n.; H. Businská – J. Martínek (ed.), Renesanční poesie, s. 52nn., 287n.; M. Svatoš (ed.), Dějiny Univerzity Karlovy I, s. 294; K. Beránek, Akta komise, s. 60n.; A. Jakubcová (ed.), Starší divadlo, s. 372; L. Storchová, Paupertate styloque connecti, passim (dle rejstříku); Týž, Bohemia and Moravia II, s. 68n.; M. Holá, Studentské koleje, s. 165, 167; F. Šmahel – G. Silagi (ed.), Statuta et Acta, s. 101, 114, 116nn., 122, 124; M. Holá – M. Holý (Hg.), Das Studentenkolleg, passim (dle rejstříku); L. Storchová (ed.), Companion 2/1, s. 84nn.; biography.hiu.cas.cz (heslo Aerichalcus, Šebestián); <http://encyklopedie.idu.cz/index.php/M%C4%9Bd%C4%9Bn%C3%BD,%C5%A0ebesti%C3%A1n>

Martin Holý